

TÉZY K RIGORÓZNYM SKÚŠKAM

ŠTUDIJNÝ ODBOR: Učiteľstvo a pedagogické vedy
ŠTUDIJNÝ PROGRAM: Vzdelávanie dospelých a poradenstvo

I. SUBSYSTÉMY ANDRAGOGIKY

PROFESIJNÁ ANDRAGOGIKA

1. Základná súvzťažná terminológia profesijnej andragogiky (práca, povolanie a zamestnanie, profesijná dráha a jej etapy, ďalšie profesijné, odborné, podnikové a firemné vzdelávanie, kariéra, kariérny rast).
2. Teoreticko-metodologický koncept profesijnej andragogiky (vývoj, predmet profesijnej andragogiky, jej postavenie v systéme andragogickej vedy a vybrané vzťahy s inými vedami/vednými disciplínami, ciele a aktuálny rozvoj profesijnej andragogiky ako vednej disciplíny u nás i v zahraničí).
3. Význam vzdelávania zamestnancov a proces vzdelávania v organizácii. Systémový prístup ku vzdelávaniu. Učiacia sa organizácia. Firemná kultúra a firemná klíma. Riadenie a rozvoj ľudských zdrojov v organizácii.
4. Pracovný život a profesijné patologické javy (work-life balance, fluktuácia, workoholizmus, diskriminácia, mobbing, bossing, syndróm vyhorenia, automatizácia pracovných miest a ďalšie).
5. Uplatnenie (profesijného) andragóga v praxi edukácie dospelých. Andragóg ako manažér ďalšieho profesijného vzdelávania a jeho pracovné činnosti. Metodika tvorby akreditovaného vzdelávacieho programu a jeho kurikulárne aspekty.

SOCIÁLNA ANDRAGOGIKA

1. Dejiny a teoreticko-metodologické základy sociálnej andragogiky, jej inštitucionalizácia, profesionalizácia a špecializácia.
2. Sociálna patológia ako cieľová oblasť sociálnej andragogiky. Sociálna deviácia a teórie sociálnej deviácie. Klasifikácia sociálno-výchovných problémov u dospelých z rôznych hľadísk.
3. Metodika sociálno-edukačnej práce s problémovými dospelými a profesijné nástroje sociálneho andragóga (sociálno-edukačné poradenstvo, sociálno-andragogická prevencia, sociálno-andragogická kuratíva (intervencia), mediácia a probácia, sociálna kuratela pre dospelých).
4. Cieľové skupiny sociálno-edukačnej starostlivosti o dospelých (dospelý človek s problémovým a narušeným správaním, so sociálnym znevýhodnením a so zdravotným znevýhodnením; klienti sociálnej kurately pre dospelých; dospelý človek bez zamestnania, v zariadeniach sociálnych služieb, v ÚVTOS a ÚVV; dospelý človek ako účastník mediácie a probácie; seniori; klienti humanitárnych a mimovládnych organizácií).
5. Profesia sociálneho andragóga, požiadavky kladené na neho a oblasti, v ktorých nachádza uplatnenie. Profesijné kompetencie sociálneho andragóga.

KULTÚRNO-OSVETOVÁ ANDRAGOGIKA

1. Dejiny a teoreticko-metodologické základy kultúrno-osvetovej andragogiky, jej inštitucionalizácia a profesionalizácia.
2. Kultúrno-osvetová činnosť dospelých.
3. Voľný čas dospelých, voľnočasová edukácia a záujmové vzdelávanie dospelých. Záujem, potreba a motivácia. Funkcie, ciele a obsah záujmového vzdelávania dospelých. Kvalita záujmového vzdelávania dospelých. Uznávanie dokladov z neformálneho vzdelávania dospelých. Občianske vzdelávanie.
4. Cieľové skupiny v kultúrno-osvetovej edukácii dospelých.

5. Osobnosť andragóga v kultúrno-osvetovej činnosti a jeho profesijné kompetencie. Kultúrno-osvetový pracovník.

II. PORADENSTVO V EDUKÁCII DOSPELÝCH

1. Pravidlá a etapy andragogického diagnostikovania. Analýza základných faktorov podmieňujúcich výber diagnostických metód vo výchove a vzdelávaní dospelých. Diagnostikovanie kognitívnych a nonkognitívnych vlastností/schopností u dospelých v edukačnom procese.
2. Sociálne poradenstvo verzus sociálno-edukačné poradenstvo pre dospelých a seniorov (poradenské prístupy, poradenské metódy, čas v poradenstve, poradenský kontrakt, poradca a klient, supervízia v poradenstve).
3. Poradenstvo v kultúrno-osvetovej edukácii dospelých.
4. Kariérne, personálne a andragogické poradenstvo. Aplikačné dimenzie, úrovne a etapy uvedeného poradenstva. Úlohy poradcu v poradenskom procese.
5. Inštitucionalizácia edukačného poradenstva pre dospelých. Trendy v andragogickom poradenstve.

III. METODOLÓGIA ANDRAGOGICKÉHO VÝSKUMU

1. Druhy, funkcie a etapy výskumu. Predmet andragogického výskumu. Výskumná téma, výskumný a nevýskumný problém. Výskumné otázky a ich typy. Andragogická realita a andragogické edukačné procesy.
2. Kvantitatívny, kvalitatívny a zmiešaný dizajn výskumu v andragogike. Základné odlišnosti, charakteristiky kvalitatívnej a kvantitatívnej stratégie výskumu. Voľba výskumnej stratégie a možnosti využitia prístupov v andragogickom výskume.
3. Charakteristika metód získavania, spracovania a interpretácie výskumných dát v kvantitatívnej metodológii.
4. Charakteristika metód získavania, spracovania a interpretácie výskumných dát v kvalitatívnej metodológii.
5. Validita, reliabilita, objektivita výskumu. Spracovanie a interpretácia údajov. Etika citovania a etika publikovania. Medzinárodné normy.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

- BALOGOVÁ, B. 2016. *Sociálne témy a dilemy seniorov*. Prešov : PU. 137 s. ISBN 978-80-555-1687-5.
- BALOGOVÁ, B. 2005. *Seniori*. Prešov : Akcent Print. 158 s. ISBN 80-969274-1-8.
- BARTÁK, J. 2015. *Aktuální problémy vzdělávání a rozvoje zaměstnanců v organizacích*. Praha: UJAK. 200 s. ISBN 978-80-7452-113-3.
- BONTOVÁ, A. 2015. *Analýza vzdelávacích potrieb podnikových manažérov*. Banská Bystrica : Belianum. 120 s. ISBN 978-80-557-1032-7.
- BRUTOVSKÁ, G. 2015. *Základy empirického výskumu pre andragógov*. Prešov : PU, 100 s. ISBN 978-80-555-1359-1.
- ČORNANIČOVÁ, R. 2007. *Edukácia seniorov. Vznik, rozvoj, podnety pre geragogiku*. 2. vydanie. Bratislava : UK. 162 s. ISBN 978-80-223-2287-4.
- ČORNANIČOVÁ, R. 2011. *Záujmové vzdelávanie dospelých ako oblasť kultúrno-osvetovej andragogiky*. In KRYSTOŇ, M. et al. *Záujmové vzdelávanie dospelých. Teoretické východiská*. Banská Bystrica : UMB, s. 42 – 53. ISBN 978-80-557-0211-7.
- ČORNANIČOVÁ, R., CHOMOVÁ, S., STRELKOVÁ, J., TUMA, M., SLUŠNÁ, Z. 2007. *Animátor kultúry*. Bratislava : NOC. 223 s. ISBN 978-80-7121-278-2.
- FRK, V., PIROHOVÁ, I. 2016. *Profesijná andragogika*. Prešov : PU. 224 s. ISBN 978-80-89295-68-5.
- GABURA, J., MYDLÍKOVÁ, E. et al. 2004. *Vedenie sociálneho prípadu*. Bratislava : ASSP. 126 s. ISBN 80-

968713-2-3.

HATÁR, C. 2014. *Geragogika. Vybrané kapitoly z teórie a metodiky edukácie seniorov*. Nitra : UKF. 112 s. ISBN 978-80-558-0666-2.

HATÁR, C. 2012. *Sociálna andragogika. Kapitoly z teórie a metodiky sociálno-edukačnej starostlivosti o dospelých*. Nitra : UKF. 152 s. ISBN 978-80-558-0037-0.

HATÁR, C. 2016. *Sociálny andragóg v systéme starostlivosti o inštitucionalizovaných dospelých a seniorov (nielen) so zdravotným postihnutím*. Nitra : UKF. 80 s. ISBN 978-80-558-0988-5.

HENDL, J. 2005. *Kvalitatívny výskum. Základné metódy a aplikácie*. Praha : Portál, 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

HENDL, J., REMR, J. 2017. *Metódy výskumu a evaluácie*. Praha : Portál. 372 s. ISBN 978-80-262-1192-1.

HOTÁR, V., PAŠKA, P., PERHÁCS, J. et al. 2000. *Výchova a vzdelávanie dospelých. Andragogika. Terminologický a výkladový slovník*. Bratislava : SPN. ISBN 80-08-02814-9.

CHOMOVÁ, S. (ed.). 2009. *Voľný čas – príležitosť na rozvoj kreativity, inovácií a vzdelávania*. Bratislava : NOC. 87 s. ISBN 978-80-7121-313-0.

CHOMOVÁ, S., KRYSŤOŇ, M. 2011. (eds.). *Záujmové vzdelávanie, Teória, metodika, prax*. Bratislava : NOC. 137 s. ISBN 978-80-7121-336-9.

JEDLIČKOVÁ, P. 2014. *Edukácia zdravotne znevýhodnených dospelých a seniorov v rezidenčných zariadeniach*. Nitra : UKF. 164 s. ISBN 978-80-558-0611-2.

JESENSKÝ, J. 2000. *Andragogika a gerontagogika handicapovaných*. Praha : Karolinum. 354 s. ISBN 80-7184-823-9.

KADLUBEKOVÁ, D. 2015. *Penitenciárna a postpenitenciárna edukácia dospelých*. Banská Bystrica : UMB. 162 s. ISBN 978-80-557-0939-0.

KADLUBEKOVÁ, D. 2016. Etika publikovania v záverečných prácach - niekoľko rád pre vysokoškolských študentov. In *Prohuman*. ISSN 1338-1415, Roč. 7, č. 5 (2016), online. Spôsob prístupu: <http://www.prohuman.sk/pedagogika/etika-publikovania-v-zaverecnych-pracach-niekolko-rad-pre-vysokoskolskych-studentov>

KADLUBEKOVÁ, D. 2016. Medzinárodné normy alebo ako to pri písaní nepokazíte. In *Prohuman*. ISSN 1338-1415, Roč. 7, č. 8 (2016), online. Spôsob prístupu: <http://www.prohuman.sk/pedagogika/medzinarodne-normy-alebo-ako-to-pri-pisani-nepokazite>

KARIKOVÁ, S., MAĽA, P. 2014. *Mediácia v andragogicko-psychologickom kontexte*. Banská Bystrica : Belianum. 118 s. ISBN 978-80-557-0821-8.

KNAPÍK, J. 2019. *Voľnočasová edukácia vysokoškolákov v univerzitnom pastoračnom centre*. Ružomberok : VERBUM. 136 s. ISBN 978-80-561-0708-9.

KRYSŤOŇ, M. a kol. 2011. *Záujmové vzdelávanie dospelých. Teoretické východiská*. Banská Bystrica : UMB. 258 s. ISBN 978-80-557-0211-7.

KUPCOVÁ, V. 2014. *Záujmové vzdelávanie dospelých z aspektu kvality*. Banská Bystrica : UMB. 145 s. ISBN 978-80-557-0744-0.

LENHARDTOVÁ, M. 2015. *Kultúrno-osvetová andragogika*. Prešov: PU. 100 s. ISBN 978-80-555-1323-2.

LUKÁČ, M. 2015. *Rómovia a vzdelanie. Sociálne a edukačné kontexty*. Prešov : PU, 2015. 134 s. ISBN 978-80-555-1243-3.

LUKÁČ, M. 2015. *Resocializácia dospelých*. Prešov : PU. 70 s. ISBN 978-80-555-1320-1.

MACHALOVÁ, M. 2006. *Psychológia vo vzdelávaní dospelých*. 2. vydanie. Bratislava: Gerlach Print. 224 s. ISBN 80-89142-07-9.

MAYEROVÁ, K. 2015. *Andragogické poradenstvo*. Prešov: PU. 100 s. ISBN 978-80-555-1322-5.

MISTRÍK, E. (ed.). 2007. *Súčasný témy v občianskom vzdelávaní*. Bratislava : NOC. 130 s. ISBN 978-80-7121-282-9.

MUŽÍK, J. 2012. *Profesní vzdelávání dospelých*. Praha : Wolters Kluwer. 263 s. ISBN 978-80-735-773-84.

ONDREJKOVIČ, P. et al. 2009. *Sociálna patológia*. 3. doplnené a prepracované vydanie. Bratislava :

- VEDA. 580 s. ISBN 978-80-224-1074-8.
- ORAVCOVÁ, J. 2013. *Poradenstvo pomáhajúcich profesií*. Banská Bystrica: BELIANUM. 250 s. ISBN 978-80-557-0347-3.
- PALÁN, Z. 2007. *Další vzdelávání ve světle změn*. Praha : UJAK. 72 s. ISBN 978-80-86723-31-0.
- PAVLOV, I. 2020. *Andragogické poradenstvo*. Prešov: Rokus. 104 s. ISBN 978-80- 895-1083-2.
- PIROHOVÁ, I., LUKÁČ, M., LUKÁČOVÁ, S. 2016. *Individualizácia edukácie dospelých Rómov z marginalizovaných komunit*. Prešov : PU. 223 s. ISBN 978-80-555-1668-4.
- PERHÁCS, J. 2010. *Personalizačné a socializačné aspekty rozvoja osobnosti dospelých. Vybrané problémy z teórie výchovy dospelých a sociálnej andragogiky*. Nitra : UKF. 206 s. ISBN 978-80-8094-793-4.
- PERHÁCS, J., PAŠKA, P. 1995. *Dospelý človek v procese výchovy*. Bratislava : Stimul. 157 s. ISBN 80-85697-21-1.
- PIROHOVÁ, I. 2006. *Diagnostika v teórii a praxi edukácie dospelých*. Prešov: Akcent Print. 120 s. ISBN 80-969419-4-1.
- PORUBSKÁ, G., ĎURDIAK, Ľ. 2005. *Manažment vzdelávania dospelých*. Nitra : SLOVDIDAC. 215 s. ISBN 80-969303-0-3.
- PORUBSKÁ, G., HATÁR, C. 2009. *Kapitoly z andragogiky pre pomáhajúce profesie*. Nitra: UKF. 211 s. ISBN 978-80-8094-597-8.
- RÁŠILOVÁ, M. 2006. *Tvorba vzdelávacieho programu*. Praha : TRITON. 192 s. ISBN 80-7254-712-7.
- PRUSÁKOVÁ, V. et al. 2010. *Analýza vzdelávacích potrieb dospelých. Teoretické východiská*. Banská Bystrica : UMB. ISBN 978-80-557-0086-1.
- PRŮCHA, J. 2014. *Andragogický výzkum*. Praha : Grada. 152 s. ISBN 978-80-247-5232-7.
- PRŮCHA, J., VETEŠKA, J. 2014. *Andragogický slovník*. 2., aktualizované a rozšírené vydání. Praha : Grada. 320 s. ISBN 978-80-2474-748-4.
- SCHUBERT, M. 2020. *Komparatívna andragogika*. Banská Bystrica: Belianum. 164 s. ISBN 978-80-557-1761-6.
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030.
- SLÁDKAYOVÁ, M. 2019. *Občianske vzdelávanie dospelých*. Banská Bystrica : Belianum. 98 s. ISBN 978-80-557-1535-3.
- SZABOVÁ-ŠÍROVÁ, L. 2015. *Sociálna andragogika. Teoretické, empirické a praktické aspekty*. Bratislava : UK. ISBN 978-80-223-3752-6.
- SVOBODOVÁ, D. 2015. *Profesní poradenství. Vybrané kapitoly*. Praha : Grada. 160 s. ISBN 978-80-247-5092-7.
- ŠERÁK, M. 2009. *Zájmové vzdelávání dospělých*. Praha : Portál. 208 s. ISBN 978-80-7367-551-6.
- ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. a kol. 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha : Portál. 384 s. ISBN 978-80-262-0644-6.
- ŠVEC, Š. et al. 1998. *Metodológia vied o výchove*. Bratislava : IRIS. 303 s. ISBN 80-88778-73-5.
- TEMIAKOVÁ, D. 2021. *Vzdelávanie žien v penitenciárnych podmienkach*. Nitra : UKF. 115 s. ISBN 978-80-558-1713-2.
- TEMIAKOVÁ, D. a kol. 2020. *Profesijná andragogika*. Nitra: PF UKF. 260 s. ISBN 978-80-558-1561-9.
- TOKÁROVÁ, A., MATULAYOVÁ, T. (eds.). 2008. *Sociálna pedagogika, sociálna práca a sociálna andragogika – aktuálne otázky teórie a praxe*. Prešov : FF PU. 574 s. ISBN 978-80-8068-927-8.
- VETEŠKA, J. 2015. *Mediace a probace v kontextu sociálnej andragogiky*. Praha : Wolters Kluwer. 252 s. ISBN 978-80-7478-898-7.
- VETEŠKA, J. a kol. 2013. *Trendy a možnosti rozvoje dalšího profesního vzdělávání*. Praha: ČAS. 167 s. ISBN 978-80-905460-0-4.
- VETEŠKA, J., FISCHER, S. 2020. *Psychologie kriminálního chování. Vybrané otázky etiologie, andragogické intervence a resocializace*. Praha : Grada. 208 s. ISBN 978-80-271-0731-5.
- VETEŠKA, J., TURECKIOVÁ, M. 2008. *Kompetence ve vzdělávání*. Praha : Grada. 159 s. ISBN 978-80-247-1770-8.
- Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 420/2004 Z. z. o mediácii a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov

Zákon č. 301/2005 Z. z. trestný poriadok v znení neskorších predpisov

Zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti v znení neskorších predpisov

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov

Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon v znení neskorších predpisov

Zákon č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti